

Guia docent de l'assignatura "Política criminal"

2011/2012

Codi: 100445
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	805 Graduat en Criminologia	OB	3	1

Contacte

Nom : Joan Baucells Lladós
Email : Joan.Baucells@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Algun grup íntegre en anglès: No
Algun grup íntegre en català: Sí
Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius i contextualització

L'assignatura preten assolir que l'alumne conegui els diferents inputs que intervenen en la presa de decisions polític-criminals. En segon lloc, que sàpiga identificar els principis i les ideologies que hi ha darrera de cada opció políticocriminal per tal d'acabar el curs sabent situar cadascuna de les diferents preses de decisions polític-criminals en alguna de les tendències políticocriminals que la doctrina científica ha anat identificant en els darrers anys.

Competències i resultats d'aprenentatge

1684:E02 - Accedir i interpretar les fonts de dades sobre la criminalitat.

1684:E02.03 - Trobar i analitzar les bases de dades sobre delinqüència.

1684:E05 - Demostrar que es coneix la diversitat de polítiques criminals per afrontar la criminalitat i els seus diferents fonaments.

1684:E05.01 - Aplicar les diferents polítiques criminals i explicar la seva fonamentació en l'àmbit criminològic.

1684:E14 - Reflexionar sobre els fonaments de la criminologia (teòrics, empírics i eticopolítics) i plantejar aquesta dimensió en les anàlisis i les propostes.

1684:E14.02 - Inferir el coneixement científic de la criminologia en l'àmbit aplicat.

1684:E15 - Analitzar el conflicte i la criminalitat utilitzant les teories criminològiques i els seus fonaments psicològics i sociològics.

1684:E15.02 - Utilitzar el model psicosocial per analitzar la criminalitat.

1684:G04 - Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

1684:G04.00 - Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

1684:T01 - Treballar de manera autònoma.

1684:T01.00 - Treballar de manera autònoma.

1684:T03 - Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.

1684:T03.00 - Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.

1684:T05 - Transmetre oralment les idees a una audiència.

1684:T05.00 - Transmetre oralment les idees a una audiència.

Continguts

Tema 1: Aproximació al concepte de política criminal.
Tema 2: Relacions i diferències entre Política criminal, Criminologia i Dret penal.
Tema 3: Models de política criminal contemporanis. Crisi del model polític criminal de l'estat social i noves tendències polític criminals.
Tema 4: La societat del risc.
Tema 5: El dret penal de l'enemic.
Tema 6: El dret penal de la seguretat.
Tema 7: El dret penal simbòlic
Tema 8: La discussió polític criminal a l'estat espanyol.
Tema 9: La influència dels mitjans de comunicació en la política criminal.
Tema 10: Política criminal i justícia penal juvenil.
Tema 11: Política criminal sobre drogues.
Tema 12: Política criminal i violència de gènere.
Tema 13: Política criminal i immigració.

Metodologia

Activitat introductòria: L'hora i mitja de la primera sessió es dedicarà a aclarir els objectius, la metodologia i els criteris d'avaluació de l'assignatura. L'assistència per part de l'alumne a aquesta sessió és molt important perquè, no només s'aclariran tots els dubtes relatius a aquests aspectes, sino que també es presentarà l'espai virtual de l'assignatura on l'alumne es desenvoluparà durant tot el curs.
Classe teòrica: Habitualment la primera sessió dels divendres el professor dedicarà la classe a desenvolupar el contingut teòric del respectiu tema del programa.

<p>Estudis i lectures previs:</p> <p>L'alumne haurà de llegir abans d'assistir a classe la bibliografia recomanada per cada tema de manera que, a partir de la intervenció del professor pugui aprofitar la classe per aclarir dubtes i formular qüestions. Es tracta, en definitiva, que l'alumne no es limiti a prendre apunts, sino que -havent treballat pel seu compte el tema- aprofiti la sessió per aprofundir en els coneixements.</p>
<p>Resolució de problemes:</p> <p>Habitualment durant la segona sessió del divendres es treballarà algun material més pràctic per tal de resoldre o debatre algun problema o exercici relacionat amb la matèria de l'assignatura desenvolupada a la classe teòrica.</p>
<p>Atenció personalitzada:</p> <p>Tutoria personalitzada amb el professor per poder aclarar dubtes o comentar la seva progressió en l'avaluació continuada.</p>

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitat introductòria	1.5	0.06	1684:T01.00
classe teòrica	19.5	0.78	1684:E05.01 , 1684:E14.02 , 1684:E15.02
resolució de problemes	21	0.84	1684:E02.03 , 1684:E05.01 , 1684:T01.00 , 1684:T05.00
Tipus: Supervisades			
Atenció personalitzada	2	0.08	
Examen final	3	0.12	
Tipus: Autònomes			
Estudi	64	2.56	1684:E02.03 , 1684:E14.02 , 1684:T01.00 , 1684:T03.00 , 1684:E15.02 , 1684:E05.01
Lectures prèvies	39	1.56	1684:E02.03 , 1684:T03.00 , 1684:E14.02 , 1684:T01.00

Avaluació

Classe teòrica	L'assistència a classe teòrica i als seminaris és obligatòria en un 80% de les sessions, és a dir, a 22 de les 28 sessions de tot el quadrimestre	<i>Conditio sine qua non</i> per aprovar l'assignatura
----------------	---	--

Proves d'avaluació continuada	<p>Al final de cada seminari, es faran fins a tres petites i variades proves relacionades amb el problema plantejat al seminari. Per superar aquestes proves l'alumne no només haurà d'assimilar els coneixements impartits a la classe teòrica; seguir atentament el debat del seminari; sinó, a més, treballar els continguts de la bibliografia recomanada en cada tema per aplicar-los al problema plantejat. En alguns casos aquestes proves consistiran en desenvolupar alguna qüestió per escrit. En d'altres casos consistiran en algunes preguntes curtes. Les dates així com els continguts d'aquestes proves seran degudament programades amb suficient antel.lació en el campus virtual.</p> <p>Per poder assolir els 3 punts de l'avaluació continuada, l'alumne haurà d'assistir i participar en totes les tres proves.</p> <p>L'alumne que hagi suspés una o algunes proves podrà millorar la seva mitjana resolguent una prova extra a final de curs.</p>	Fins a 3 punts de la nota final
Examen final	<p>Al final del curs hi haurà una prova de conjunt sobre tots els coneixements assolits a l'assignatura. L'examen consistirà en respondre a 4 preguntes.</p> <p>Per poder superar l'assignatura l'alumne haurà d'obtenir una nota superior a 5 punts en el conjunt de les dues parts de l'avaluació (proves d'avaluació continuada + examen final)</p> <p>L'alumne qhe hagi suspés l'examen tindrà l'oportunitat de recuperar-lo si bé, en aquesta segona convocatòria només podrà obtenir una puntuació màxima de 6 punts.</p>	Fins a 7 punts de la nota final
Participació a classe	<p>Es valorarà les intervencions i reflexions realitzades a classe que demostrin que l'alumne ha anat assumint els continguts i assolint els objectius de l'assignatura.</p>	Servirà per poder arrodonir la nota final.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència a classe teòrica i als seminaris	obligatòria	0	0.0	1684:E05.01 , 1684:E14.02 , 1684:E15.02 , 1684:T03.00 , 1684:G04.00
Examen final	60%	0	0.0	1684:E02.03 , 1684:T03.00 , 1684:E05.01 , 1684:E14.02 , 1684:E15.02
Participació activa a les classes	arrodoniment de la nota final	0	0.0	1684:T05.00
Quatre proves d'avaluació continuada al llarg del curs	40%	0	0.0	1684:E02.03 , 1684:T03.00 , 1684:E05.01 , 1684:E14.02 , 1684:T01.00 , 1684:E15.02

Bibliografia

Bibliografia bàsica recomenada:

Borja Jiménez, Emiliano. *Curso de Política Criminal*. Tirant lo blanch. València. 2003.

Lectures obligatòries *

* Al marge de que l'alumne es provegui d'aquesta bibliografia, disposarà al servei de fotocòpies d'un exemplar de les pàgines que cal treballar en cadascuna d'aquestes lectures:

Tema 1: Aproximació al concepte de política criminal.	Borja Jiménez,E. Curso de Política Criminal. Tirant lo blanch. València. 2003.
Tema 2: Relacions i diferències entre Política criminal, Criminologia i Dret penal.	Cid,J.-Larrauri,E. Teorías criminológicas. Bosch. Barcelona. 2001.
Tema 3: Models de política criminal contemporanis. Crisi del model polític criminal de l'estat social i noves tendències polític criminals.	Garland,D. La cultura del control. Gedisa. Barcelona. 2001.
Tema 4: La societat del risc.	Mendoza,B. El derecho penal en la sociedad del riesgo. Civitas. Madrid. 2001.
Tema 5: El dret penal de l'enemic.	Cancio,M.-Jakobs,G. Derecho penal del enemigo. 2ª ed. Thompson-Civitas. Madrid. 2006.
Tema 6: El dret penal de la seguretat.	Silva Sánchez, J.Mª i altres. "La ideología de la seguridad en la legislación penal española presente y futura" en Agra i altres (ed.) La seguridad en la sociedad del riesgo. Un debate abierto. Atelier. Barcelona. 2003.
Tema 7:El dret penal simbòlic Tema 8: La discussió polític criminal a l'estat espanyol.	García Arán,M. en García Arán,M-Botella,J. Malas noticias. Tirant lo blanch. Valencia. 2010. Silva Sánchez,J.Mª La expansión del derecho penal. B de F. Montevideo-Buenos Aires. 2006.
Tema 9: La influència dels mitjans de comunicació en la política criminal.	García Arán,M. "El discurs mediàtic sobre la delinqüència i la seva incidència a les reformes penals" a Revista Catalana de Seguretat Pública. Abril 2008.

Tema 10: Política criminal i justícia penal juvenil.	
Tema 11: Política criminal sobre drogues.	González,C. "Política(s) criminal(es) en materia de drogues (Prohibicionismo vs. reducció de daños" en Larrauri, E. (Dir.) Política criminal. CGPJ. Madrid. 1999.
Tema 12: Política criminal i violència de gènere.	Maqueda Abreu,M."LA VIOLENCIA DE GÉNERO. Entre el concepto jurídico y la realidad social" en RECPC 08-02 (2006)
Tema 13: Política criminal i immigració.	Baucells, J. "El derecho penal ante el fenómeno inmigratorio" en Revista Aranzadi de Derecho y Proceso Penal. 13-2005.